

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Dobrowolski (przewodniczący)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Aleksander Stępkowski (sprawozdawca)

w sprawie z protestu wyborczego W. K.

przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 31 lipca 2020 r.

wyraża opinię, że zarzuty protestu są niezasadne.

UZASADNIENIE

W dniu 16 lipca 2020 r. W. K. złożyła w Wydziale Konsularnym Ambasady RP w B. „protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej”, w którym zarzuciła naruszenie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzanych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. 2020, poz. 979, dalej: u.wyb.2020). Zarzut ten został podniesiony zarówno w odniesieniu do głosowania z dnia 28 czerwca 2020 r. jak i do ponownego głosowania w dniu 12 lipca 2020 r. Składająca protest podnosiła, że przez naruszenie art. 6 ust. 2 u.wyb.2020 naruszono jednocześnie jej prawo konstytucyjne gwarantowane przez art. 62 Konstytucji RP.

Opisując stan faktyczny składająca protest wskazała, że w dniu 7 maja 2020 r. otrzymała automatyczną informację z systemu eWybory o pomyślnym dopisaniu jej do spisu wyborców w B. pod numerem (...). W dniu 9 czerwca otrzymała informację, że rejestracja ta jest wciąż aktualna dla głosowania wyznaczonego na dzień 28 czerwca. Zwróciła się zatem drogą mailową do Ambasady w B., sygnalizując zamiar wzięcia udziału w głosowaniu w S. Ponieważ składająca protest wnioskowała o dopisanie do spisu wyborców w B., po czym anulowała ten wniosek, otrzymała informację z systemu (13 czerwca), że jej wniosek został odrzucony z powodu zmiany miejsca pobytu. Wnosząca protest zinterpretowała tę odpowiedź z systemu jako informację, że nie jest zarejestrowana w obwodzie za granicą i z tym przekonaniem podjęła próbę oddania głosu w obwodowej komisji wyborczej w S. Tam odmówiono jej wydania karty do głosowania ze względu na zarejestrowanie w obwodzie w B.

Przed ponownym głosowaniem, składająca protest dokonała – 29 czerwca – rejestracji elektronicznej w obwodzie wyborczym w B. i otrzymała stosowne potwierdzenie, że wniosek został zaakceptowany. Dnia 3 lipca otrzymała jednak z systemu informację o anulowaniu tej rejestracji ze względu na dopisanie składającej protest do obwodu głosowania w Polsce. Konsul Generalny RP w B. potwierdził, że obwodowa komisja wyborcza w S. zawiadomiła o dopisaniu składającej protest w S. co skutkowało wykreśleniem jej ze spisu wyborców w B.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Protest przeciwko ważności wyborów prezydenckich ma podstawy konstytucyjne. Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP, wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie. Zasady te określono w art. 82 i art. 83 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2019 r., poz. 684, dalej: k.wyb.) oraz – w odniesieniu do wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – w przepisach szczególnych art. 321-323 k.wyb.

Zgodnie z art. 82 § 1 k.wyb., przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu: 1)

dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów. Wymagania formalne protestu określono w art. 321 k.wyb. Zgodnie z art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

2. Zarzuty protestu W. K. są niezasadne. Załączone do protestu kopie informacji i korespondencji elektronicznej wskazują, że niemożność oddania głosu w głosowaniu tak w pierwszej, jak i drugiej turze wyborów Prezydenta RP wynikała z nieporozumień w sposobie zrozumienia informacji z systemu oraz nieporozumienia w komunikacji z obwodową komisją wyborczą. Brak składającej protest w spisie wyborców w S. wynikał z faktu jej elektronicznej rejestracji do obwodu w B., co nastąpiło 7 maja 2020 r. Skoro była ona już obecna w systemie, ponowna rejestracja, która została anulowana, musiała skutkować automatyczną informacją o odrzuceniu anulowanej rejestracji. Składająca protest zinterpretowała ją na własny użytek i nie weryfikowała poprawności tej interpretacji. Co więcej, nie twierdziła, ani nie załączyła żadnego dowodu na okoliczność tego, żeby na podany przez nią adres wysyłki pakietu w B., pakiet ten nie został wysłany. Dlatego też zarzut w tym zakresie jest niezasadny.

Jeśli chodzi o ponowne głosowanie w dniu 12 lipca 2020 r., to – jak wskazuje skarżąca – Konsul RP zamierzał wysłać jej pakiet pod wskazany w rejestracji obwód i jedynie oficjalna interwencja komisji wyborczej ze S. powstrzymała go przed tym. Komisja w S. działała w oparciu o bliżej nieznane przesłanki, które jednak mogły być całkowicie prozaiczne. Wola wzięcia udziału w głosowaniu w dniu 28 czerwca w S. mogła zostać zinterpretowana jako wola dopisania jej do spisu wyborców na głosowanie w dniu 12 lipca. Składająca protest nie dostarczyła żadnych informacji, które pozwoliłyby uznać działanie organów wyborczych ze S. za bezpodstawne. Tym samym stwierdzić należy, że składająca protest nie wskazała faktów pozwalających uznać zarzuty przedstawione w proteście za zasadne.

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 323 § 1 i 2 k.wyb. w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 postanowił jak w sentencji.